

O „Teologii Politycznej” na antenie PR24

Wokół 10. numeru „Teologii Politycznej, historii środowiska oraz o współczesnej kondycji politycznej wspólnoty europejskiej. Prześledź rozmowę Dariusza Karłowicza z Łukaszem Warzechą na antenie Polskiego Radia 24

Wielkimi krokami zbliża się premiera jubileuszowego 10. numeru rocznika „Teologii Politycznej”: *Solidarność i miłosierdzie*. Na zaproszenie Łukasza Warzechy Dariusz Karłowicz, redaktor naczelny pisma opowiedział słuchaczom Polskiego Radia 24 o początkach środowiska Teologii Politycznej i jego obecnej kondycji, o książkach już wydanych i dopiero planowanych, o potrzebie syntezy i korzyściach z lektury klasyków.

Dziesiąty zeszyt rocznika poświęcony został dwóm wielkim ideom, które rozkwitły w XX-wiecznej Polsce – solidarności i miłosierdziu

„*Solidarność i miłosierdzie*, najnowszy numer rocznika »Teologii Politycznej«, jest już na ukończeniu” – zapewnił Karłowicz redaktora Warzechę i słuchaczy programu

Szukając Dziury w Całym. Dziesiąty zeszyt rocznika poświęcony został dwóm wielkim ideom, które rozkwitły w XX-wiecznej Polsce – właśnie solidarności i miłosierdziu. Pismo ukazuje się już od 15 lat.

Gdy w 2003 roku ukazał się pierwszy rocznik „Teologii Politycznej”, rzeczywistość polityczna w Polsce i na świecie była zupełnie odmienna od obecnej. Pismo nie trafiło jednak w próżnię – jak wspominał Karłowicz. Już pierwszy numer spotkał się z dużym zainteresowaniem. W rzeczywistości naukowej i politycznej tamtego czasu pomysł na przyjęcie perspektywy spraw ostatecznych przy podejmowaniu tematów politycznych zdawał się jednak co najmniej ekscentryczny. Z tego powodu podczas pierwszych konferencji organizowanych w Polskiej Akademii Nauk, w której pracowali naukowo trzej założyciele (obok Karłowicza również prof. Dariusz Gawin i prof. Marek A. Cichocki), „[ludzie] patrzyli na nas jak na dziwaków” – wspominał dr Karłowicz.

Teologia Polityczna, przekonywał dr Karłowicz, zapełnia pewną lukę wydawniczą. Książki, które publikuje „z punktu widzenia wydawniczego są szaleństwem”. Ale choć kilkusetstronicowe, akademickie książki, dwujęzyczne wydania klasyków czy monumentalne dzieła współczesnej filozofii nie znajdują wydawców na rynku, spotykają się jednak z zainteresowaniem czytelników. Na spotkania organizowane przez Teologię Polityczną przychodzą rzesze ludzi. Jak przyznał Karłowicz, podczas pierwszego spotkania promującego rocznik „Teologii Politycznej” czuł się jak gwiazda rocka – zainteresowanie przeszło najśmielsze oczekiwania.

Teologii Politycznej udało się zgromadzić wokół siebie liczne grono nieocenionych darczyńców, którzy bezinteresownie wspierają jej przedsięwzięcia. Jak przyznał redaktor Warzecha, gdy otrzymuje informacje o „teologicznych” zbiorcach, jego reakcję wyrazić można słowami „mój Boże, kto na to da pieniądze?”. A jednak się udaje! Nie bez dumy Karłowicz przypomniał, że zbiórka na wydanie 10. numeru rocznika przekroczyła zakładane cele o tysiące złotych.

„Skoro tak trudno znaleźć kogoś, kto by nam wytłumaczył to, co się dzieje, trzeba wziąć dzieła największych filozofów europejskich” – stwierdził Karłowicz

Dariusz Karłowicz w następujących słowach opisał stan ducha, który skłonił grupę trzydziestoletnich wówczas filozofów do podjęcia dyskusji na tematy polityczne przy użyciu innych

narzędzi, niż były dotąd w powszechnym użyciu: „Skończył się komunizm i to wtedy, kiedy myśmy mieli po 25 lat, doszliśmy do takiego wieku, kiedy czeladnik się uwalnia. Nagle skończyła się rzeczywistość, w której się uczyliśmy i przyszły zupełnie nowe czasy. W odruchu zupełnie spontanicznym zaczęliśmy rozglądać się za dawnymi mistrzami, tymi którzy kiedyś nam tłumaczyli świat i dość szybko zorientowaliśmy się, że oni słabiej rozumieją tę nową rzeczywistość od nas”.

Z pomocą przyszli jednak klasycy. „Skoro tak trudno znaleźć kogoś, kto by nam wytłumaczył to, co się dzieje, trzeba wziąć dzieła największych filozofów europejskich, pytając ich o to, czy potrafią nam pomóc w opisanu rzeczywistości, która nas otacza. I wzięliśmy Politykę Arystotelesa, Platońskiego *Gorgiasza* i *Państwo*, Hobbesa, Locke’a...” – wyjaśniał.

Poproszony o przybliżenie koncepcji teologii politycznej, nie tylko tej wywodzącej się od myśli Carla Schmitta, ale i sięgającej refleksji stoików, dr Karłowicz stwierdził: „Żyjemy w takim świecie, z którego bardzo trafnie naśmiewał się Tuwim, mówiąc, że ludzie patrzą – w czym widział znamię mieszczańskiego myślenia – to na tramwaj, to na drzewo, to na dom i nic się im z niczym nie łączy. Tymczasem związki między różnymi formami ludzkiej aktywności, ludzkiej rzeczywistości, są zjednoczone przez fakt, że są różnymi aspektami ludzkiej natury, sposobami, w jaki ludzka natura się wyraża”.

Teologia Polityczna zajmuje się więc badaniem tych związków, które próbował zatrzeć sztuczny podział na sferę religijną i polityczną: „Piętnaście lat temu, gdyśmy zaczynali, trzeba było z niezwykłym mozołem tłumaczyć w ogóle sens łączenia tych rzeczywistości. Dzisiaj za sprawą choćby kryzysu migracyjnego, ogromnych problemów z islamem, zaostrzenia się kursu sekularyzmu europejskiego, fakt, że niepodobna tych dwóch rzeczywistości rozdzielać jest oczywisty. Proszę sobie wyobrazić, że ktoś próbuje zrozumieć kraje arabskie abstrahując od islamu. Nie da się, przecież to oczywiste” – argumentował.

Program *Szukając Dziury w Całym* został wyemitowany 20 marca 2018 roku na antenie Polskiego Radia 24.

<https://www.polskieradio.pl/130/4970/Artykul/2071685,O-powstaniu-i-dzialalnosci-Teologii-Politycznej>

opracował Mikołaj Rajkowski

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Dofinansowano
ze środków Ministra
Kultury i Dziedzictwa
Narodowego